

Abonamentele

Pentru Sibiu:

lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

ntru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:
an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumerează și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

Sibiu, 22 Maiu st. v.

Ieri delegații nu s'au întrunit în ședință, de oare-ce comisiunea însărcinată a proiectele de rezoluțiuni nu și-a terminat încă lucrările.

Dimineața se credea, că ședința se va ține și pe la nouă oare parte mare din delegați se întruniseră la sala dela „Împățul Romanilor“; însă comisiunea nici nă la nouă, nici până la zece, nici până ameață-și nu și-a terminat lucrările.

A rămas, ca ședința publică să se convoace după prânz.

Dar nici până seara comisiunea nu a terminat lucrările.

Se poate, că astăzi ea și-le va termina și va veni cu raportul ei și confența se va pronunța.

Cetitorii noștri se vor fi întrebând că îndoiială, de ce oare discuțiunile au stat atât de lungi în comisiune, care sînt stiuțiile, pe care trebuia să le rezolve, pe principiile, asupra cărora s'a încins o luptă atât de îndelungată.

Nu scim nici noi, dar sperăm, că o m află astăzi.

Ne mărginim dară deocamdată a raporta despre cele ce se țin.

Programul a fost admis în comisiune în formularea, ce i s'a dat la 1881. A fost însă discuțiuni lungi asupra pro-nierii făcute și de noi de a primi resis-tanța pasivă drept linie de conduită pen-tru toți Românii din țerile supuse coroa-nii Sfântului Stefan.

Mai ales delegații din Bănat și din Ungurească au susținut această pro-nere cu argumente puternice; ei însă nu putut reuși față cu un curent, pe care noi îl credem pe cât de firese, pe cât de primejdios.

Politica de rezistență pasivă nu are, că îndoiială, nici un înțeles, dacă nu adtem, că mai curînd ori mai târziu se produce între concetățenii noștri ma-lari un curent de împăcare.

Acest curent nu se poate produce! — cei mai mulți dintre delegații trimiși alegătorii români la conferență, — nu poate produce, pentru-că între fruntașii maghiarilor sînt, ce-i drept mulți, care sînt, că buna înțelegere între Români și maghiari este în interesul țerii și al națiunii maghiare, dar nu este nici unul, care să aibă curagiul civic de a lucra pe față pentru producerea unui curent civic în acest sens.

Dacă-i așa, atunci nu rămâne pentru decît să deschidem drumul pentru sprirea amăriciunii, și aceasta o facem și pe o parte cel puțin dintre Români și pe cealaltă parte la luptele electorale, pentru să li se facă noue nedreptăți, și să se țină din zi în zi mai mult atît ei, cât factorii hotărîtori, că situațiunea de față e insuportabilă.

Vom vedea astăzi, dacă majoritatea delegaților împărțese aceste vederi.

În tot cazul hotărîrea conferenței asupra acestui punct e de cea mai mare importanță, căci se poate prevedea, că unul singur poate dintre candidații puși de partida națională va pute să easă la alegeri, și pretutindenea luptele electorale vor lăsa în inimile Românilor adînc întipărită impresiunea, că toate opintirile lor sînt zădarnice cîtă vreme actualul sistem de guvernament nu va fi înlăturat.

Rămâne numai întrebarea, dacă ele vor produce și în alte cercuri aceeași impresiune.

Nu ne sfim a mărturisi, că nouă ni se par cele ce se petrec în Ungaria oare cum puse la cale anume, pentru-ca încetul cu încetul să se compromită sistemul constituțional și să se întărească dorința de a-l vedea înlocuit printr'un despotism cinstit.

Căci la urma urmelor, — care e deosebirea între despotism și sistemul constituțional aplicat de D-l K. Tisza?

Despotismul se menține cu puterea, iar constituționalismul prin abuzul de putere. —

Turburări sângeroase în Cluj. Ni se scrie din Cluj ddo 2 Iunie n. 1884.

Demonstrațiunile din Cluj s'au ridicat la scandale adevărate. Junimea maghiară a început și poporul prost maghiar continuă.

Ieri la 6 oare eșind la gara călei ferate elita inteligenței maghiare din Cluj, cam la 300 persoane cu 50—60 trăsuri, în frunte cu primarul, comitele suprem, căpitanul cetății, când s'au așezat cu toții în trăsuri, poporul maghiar a făcut cordon de-alungul drumului dela gară până la podul cel mare și a început a arunca cu pietrii în trăsuri. Mulți căpătară rane grele la cap, picioare, mâni etc. Ferestrele la trăsuri sparte. Cu un cuvînt era privesc înfricoșată. Ușor se pot număra aceia, cari n'au căpătat nici o lovitură. Numai fuga a ajutat. Fuga este rușinoasă, dar acî au fost tare sănătoasă pentru Măriele lor Domnii profesori universitari și ceilalți Domni mari de aici. Toți fugiau cum puteau, poporul turbat în goană după ei. S'a adunat poporul la casa magistratului cugetînd, că e acolo Hegedüs. Poliția vru să-l împrăscie, a fost însă fluerată și silită să se retragă. Târziu i succese miliției și gendarmilor să împrăscie tumultul.

Ați deputații guvernului și ținură programele sub scutul miliției. Miliția e pusă pre picior de rebel. Scandalul e mare. I-a bătut Dumneșeu, căci când s'a sculat junimea maghiară asupra familiilor române, le-au lăsat fără scut și și-au bătut joc de noi.

„M. Polgár“, de-și ați e sîrbătoare, a eșit în nr. extraordinar publicînd pre larg numele celor vulnerați.

Mai pe larg mîne. *Opincarul.*

Revista politică.

Sibiu, 22 Maiu st. v.

Clujul se pregătesce pentru a se face nemuritor. Se vede că importanța istorică ce au dobândit unele orașe de pe continentul nostru a pus la ambiție pe preținșii conducători și apostoli ai progresului maghiar și i-au făcut să și i-a un avînt, care se pună în uimire nu numai pe compatrioții lor, ci întreaga lume civilisată. O seamă de oameni, ce se numesc pe sine motorul cel mai puternic al civilizațiunei maghiare, se vede că și-a țin, că nu este nici drept, nici frumos, ca importanța Clujului să rămână numai în limitele patriei noastre înguste. Clujul trebuie să devină un oraș de renume european. Puțin importă calea pe care va ajunge la acest renume, vorba este să ajungă. Împăratul Nero, neavînd nici o faptă însemnată la activul său, încă a țin să se dea foc Romei, spre a se face nemuritor, și s'a făcut. Pentru-ce n'ar alege și Clujul o cărare analogă spre a și pute asigura o pagină în istoria civilizațiunei? S'a țin; și acum evoluțiunea are un curs foarte grabnic. Scandalurile și escesurile se urmează cu o repedițiune, care lasă a se întrevede că Clujul în curînd are să figureze în rîndul orașelor de renume. Nici nu s'a uscat negreala de pe hîrtia, unde se însemnaseră actele de bravură ale tinerimei universitare maghiare din Cluj față cu Românii din acest oraș, și acum eată că sosese scirea despre o nouă ediție, mai augmentată. De astădată însă nu sînt Românii, cari fac pe elementele turbulente să esceleze; actele de bravură se petrec pe spatele Maghiarilor guvernamentali. Detaliile se pot ceti mai la vale.

Viața politică va începe cît de curînd a fi mai animată și în cealaltă parte a monarhiei. La ordinea țin vin nouele alegeri pentru dietele din Austria de jos, Austria de sus, Salzburg, Stiria, Carintia, Bucovina, Moravia, Silesia și Voralberg. Terminul alegerilor încă nu este fixat, dar avînd în vedere că numitele diete sînt deja disolvate, de sine se înțelege că alegerile nu vor pute fi amênate prea mult.

Paciența nu este tocmai una din calitățile cele mai proprii ale poporului francez. Deputatul Gavardie însă a întrecut în impaciență pe toți colegii sei. În ședința dela 19 Maiu a voit să interpeleze pe primul ministru Ferry în privința cestiunei egiptene. De oare-ce însă cestiunea este pendentă — tocmai acum sînt mai vii negocierile cu Englitera — Ferry l-a rugat pe Gavardie să și amêne interpelearea, căci deocamdată nu poate răspunde nimic. Un altul de sigur s'ar fi supus dorinței d-lui Ferry, dar d-nul Gavardie, doritor de a sci cu ori-ce preț în ce stadiu se află cestiunea egipteană, n'a voit să ție samă de rugarea ministrului și a stăruit neîncetat să și desvoalte interpeleatiunea, până când președintele adunării s'a vîdut nevoit să-l cheme la ordine și mai pe urmă să-l supună censurei.

În sferele parlamentare ale Londrei se vorbește că lordul Granville, actualul ministru de externe, este hotărît să se retragă, îndată ce parlamentul va fi disolvat. Granville se vede că simte că cestiunea egipteană i-a săpat terenul de sub picioare și de aceea doresce să se retragă mai din vreme, spre a nu da față cu un eventual nou parlament.

Conferența națională.

(Raport special al „Tribunei“).

Ședința II-a a conferenței naționale s'a deschis la 10 oare a. m.

Președintele crede, că înainte de toate să se verifice procesul verbal al ședinții trecute.

Notarul Velovan cetesce acest proces verbal și după unele neînsemnate observări ale delegaților Măcelariu și Axente Sever se autentice.

Președintele comunică, că câți-va delegați și-au prezentat după ședința de ieri literile credenționale, cari s'au predat de-a dreptul comisiunei verificătoare, pe care o învită a raporta.

Velovan raportează că și-au predat credenționalele delegații: Dr. Georgiu Popa și I. Predoviciu, și propune în numele comisiunii verificarea lor. Conferența adoaptă.

Președintele comunică, că în decursul de ieri au sosit mai multe telegrame la adresa conferenței.

Notarul Barițiu cetesce telegrame dela Orăștie pentru solidaritate și pasivitate, dela Cluj pentru opinca română, dela Panciova, Oradia mare, dela Viena (tinerimea română), dela Lugoș, dela Năseud . .

Conferența le ascultă cu exclamări de „să trăească“.

Președintele anunță, că la ordinul țin urmează raportul comisiunei esmise de ședința de alaltăieri.

Delegatul Babeș urcându-se pe tribună, rostese următoarea vorbire:

Domnilor! Ear a căzut soarta asupra mea (să trăiască) de a fi raportorul comisiunei esmise. Cred, că vă veți fi convins, încă dela prima voce, ce am pronunțat, că sîm răgușit. Dacă pe lîngă toate aceste n'am respins a primi această sarcină, este importanța cauzei. Vă rog să-mi dați atențiunea necesară, ca să nu fiu silit a-mi forța organul, și a găta în mijlocul discuțiunei. Domnii delegați, cari au avut ocaziune acum trei ani a participa la lucrările conferenței își vor aduce aminte, că discuțiunea a ținut trei țin întregi. Acuma am trecut mai curînd, deoarece deslegarea cestiunei a fost mai ușoară, mai simplă și am terminat în două țin. Am avut în vedere și dorința acelor domni delegați, cari doriau să plece cît mai îngrabă a casă pentru de-a informa poporul despre acele ce am desbătut și hotărît noi aici. Greutățile, domnilor, care ne încungură pe noi în țară noastră, în moșia noastră străveche sînt motivele, cari ne-au adus aici și care ne face se ne frămîntăm mințile pentru aflarea căilor, pentru găsirea unui desnodămînt și mijloacele de a eși din aceste greutăți. Înainte de aceasta cu trei ani, dela acești loc am accentuat mai vîrtos durerile, dorințele, pedecile ce întîmpinăm în desvoltarea noastră internă.

Îmi permiteți acum, domnilor, ca să merg un pas mai afund în cestiune, și să eșpic de unde vine această miserabilă situațiune internă, care neliniștește spiritele tuturor celor nepreocupați, tuturor celor neangajați la politica dominantă. E bine să cunoascem logica lucrurilor pentru o mai bună orientare.

Dela anii 1859 și 1866, dela căderea monarhiei noastre la Magenta și Sadova, de atunci, domnilor, echilibrul Europei s'a alterat în parte, ear dela anul 1870 și 1871 dela căderea Franței s'a schimbat acest echilibru cu totul. Nu mai sînt dominante acum ideile, ce mai nainte au fost adoptate și nu mai sînt dominante tendințele, cari mai înainte dedeau curs lucrurilor. Înainte de acele evenimente, inițiativa în politica cea mare a popoarelor era la Franța. D-voastră știți foarte bine, că Franța este generoasă și că politica ei a fost totdeauna mai mult seau mai puțin politica popoarelor europene. Schimbându-se situațiunea a devenit dominantă politica din Berlin și elementul domnitor în această situațiune fiind cu totul altul atît după natura lui, cît și după cultură,

și după interesele, ce urmăresc a trebuit să se schimbe și politica. Fiind Germania dătoare de ton a trebuit să se schimbe principiile politice și să se acomodeze Germaniei. Care este politica germană? Germania cuprinde un element, care în privința intelectuală este cel mai înaintat în cultură și cuprinde peste 50 milioane suflete. El își are ramificațiile sale în toate părțile și anume spre orient este de așa natură, încât, dacă cineva ar eschide pe Germania din Orient, după cum a eschis-o mult timp Franța din părțile apusene cu comerțul, cu industria, cu coloniile sale, ar veni în pericolul, ca 4 până în 5 milioane de oameni pe an să-i peară de foame, pentru că Germania nu poate produce atât cereali, pentru ca să susțină numărul cel mare al populației, ci produsele ei principale sînt industriale, pentru a căror desfacere n'are alte piețe decât piețele orientului. Mai înainte avea un loc de desfacere în America, de când însă Americanii s'au emancipat, a început să slăbească acolo elementul german. Ceea ce făcea mai înainte Germania prin coloniile sale în orient, începînd de prin secolul al XI, trebuie să o continue acum, însă cu mai mare sistem, trebuie să domineze în orient, să-și facă loc pentru coloniile sale, cari garantează puterea ei în Europa. Aceasta este politica germană, cuprinsă în cunoscutul „Drang nach Osten“. Care este astăzi devisa modernei politice germane? Este pacea. Germania a câștigat mare putere și are trebuință de mult timp, ca să și-o asigureze prin considerare. Pe cât Germania singură nu este de ajuns pentru asigurarea acestei păci, ea trebuie să facă presiune mai dulce sau mai amară asupra vecinilor pentru a și-i face prietini sau vasali, pentru ca așa să aibă la dispozițiune la cas de nevoie forțele militare ale acelor popoare, veți înțelege dar pentru ce cei dela Berlin după Sadova și după Sedan au stăruit, ca Austria să facă și să susțină dualismul, pentru că prin un astfel de sistem înțeleg ei că s'ar face imposibilă emanciparea de sub puterea sau conducerea lor. Aici în aceste explicațiuni se cuprinde explicarea puterii, forței, ce ni se face din afară. De aci greutățile situațiunii la noi. Ne vom sforța mult timp și în deșert, ca, pe lângă acest sistem, să ne ușurăm soarta noastră. Putem noi face aici în țară, dar două lucruri nu le putem face adecă: a renunța la contribuțiunile, care devin din ce în ce tot mai mari și a desvolta o industrie, ca să scoată industria germană din Orient. (Așa este!)

E vorba ce va dice la aceasta Europa, adecă puterile mari, căci puterile mici nu cad în cumpeună. Ce dic ele o vedem și ele fac așa, pentru ce? Pentru-că nu sînt gătite de resboiu. Dacă veți cerceta bugetele de resbel ale staturilor mari veți spăria de sumele, ce cuprind pentru forțele militare. Franța consumă spre acest scop preste un miliard, Germania nu mai puțin, Austria preste 100 milioane, chiar mica Româniă de lîngă

noi, pentru care Carol la 1866 a avut 12 milioane are ași în bugetul seu 32 milioane. Aceasta este ce consumă forțele popoarelor, ce face materialmente nesuferită soarta lor.

La această politică frații nostri singuri s'au alăturat și ei, căci le-a venit bine ca după o luptă de aproape 200 ani se trăească în bună frățietate cu vecinii. Nu dicem și cu dinastia, căci dinastia va dori se vadă toate popoarele supuse sceptrului seu în bună înțelegere între sine (așa este!) fiind lucrurile astfel vom înțelege multe din cele întemplate la noi. (Va urma.)

Proiect de rezoluție

presentat în conferința națională de către comisiunea de treizeci prin raportorul ei *Vincentiu Babeș*.

Representanții alegătorilor români din toate părțile locuite de Români de sub coroana Stului Stefan, adunați în număr de 156 la Sibiu în conferința electorală în zilele de 1, 2 și 3 Iunie n. 1884 cu scop de a lua în considerațiune situațiunea țării preste tot, și a națiunii române în special și pre baza acestei situațiuni a consulta și decide asupra atitudinii alegătorilor români față de alegerile pentru dieta proximă din Budapesta, constatînd în unanimitate, că situațiunea dela 1881 încoace nu s'a schimbat întru nimic spre mai bine și că de sus dela putere nu s'a ținut samă cătuși de puțin de durerile, dorințele și trebuințele poporului român, ba că tendințele de persecuțiune națională au devenit tot mai pronunțate și nesuferite, constatînd prin urmare, că în fața acestor triste experiențe nu le rămâne Românilor alt mijloc legal de apărare decât acela pe care l-a ales la 1881, decide după o serioasă consultare:

A se susțină și mai departe în întreg cuprinsul seu programa adoptată la 1881, precum și politica de rezistență pasivă pentru Români din Transilvania, ear pentru cei din părțile bănățene și ungurene continuarea luptei opoziționale naționale active. Pentru executarea acestei programe și pentru conducerea țintei politice, adunarea numesc din sinul seu un comitet central de 12 membri.

Acest comitet este însărcinat a face între marginile legilor tot ce va găsi de lipsă și de folos atât cu privire la alegerile dietali proxime cât și față de alegerile municipale și preste tot pentru apărarea cauzei române naționale și luminarea opiniunii publice în țară și străinătate.

Cătră alegătorii români din comitatul Aradului.

Conform însărcinării primite dela conferința generală ținută în Arad la 10 Aprile a. c., comitetul central executiv hotărînd în ședințele din 14/26 și 15/27 Maiu a. c. asupra țintei alegătorilor români față de alegerile de deputați dietali, conclusele sale luate vi se aduc la cunoștință și vi se recomandă în următoarele:

I. Președintele comitetului Ioan P. Desean deschișed ședința arată, că din cauza apropierii alegerilor de deputați de o parte, și pentru convocarea prea târziu a conferinței din Sibiu de altă parte, s'a aflat îndemnat a convoca comitetul central pe astăzi spre a delibera asupra atitudinii, ce trebuie să iee Români din comitat în fața alegerilor de deputați dietali.

Comitetul constatînd și din a sa parte urgența de a ne pronunția în privința alegerilor de deputați, consimte cu invitarea președintelui și trece la ordinea zilei.

II. M. B. Stanescu propune intrarea Românilor la alegeri pe baza programei naționale, stabilită în conferința dela Sibiu la 1881.

Această propunere se primesce unanim.

III. Cu privire la modul de procedere pentru executarea concludului de sub Nr. 1 în privința activității la alegeri, se nasce o lungă și înfocată discuțiune.

Ioan Popoviciu Desean relevă comitetului, că s'a pus privatim în contact cu factorii dători de ton la alegerile în comitat și în special cu comitele suprem, carele i-a făcut ofertul cu două — trei cercuri electorale pentru candidații români, pe cari densusul îi primesce și cu programa națională română numai să între necondiționat în partidul guvernamental, deci propune spre primire ofertul comitelui suprem.

M. B. Stanescu se pronunță în contra fusionării Românilor în partidul guvernamental și nu primesce ofertul comitelui suprem, ci face următoarea contrapropunere: „A se esmite o comisie de trei pentru a sonda dispozițiile partidelor existente, în privința unei posibile înțelegeri față de alegeri, avînd însărcinarea a li spune adevărul Românilor la programul național și afară de ajutorul numeric nimic altceva a le oferi, eară despre rezultat a raporta comitetului pentru decidere, observînd de acum, că în cazul de neureșirea unei înțelegeri între partidele eterogene, partidul național român își va esecuta activitatea în măsura propriilor sale puteri.“

Punînduse la vot propunerile făcute de Ioan P. Desean și M. B. Stanescu, comitetul primesce cu majoritate de voturi propunerea lui M. B. Stanescu, alegînd în comisiune pe D-nii: M. B. Stanescu, Gregoriu Venter și David Nicora, spre a se pune în conțelegere cu partidele existente maghiare, ear despre rezultat să raporteze în ședința de mîne, care se va ține la 10 oare înainte de meazădi.

IV. După deschiderea ședinței, M. B. Stanescu, ca raportorul comisiunii de trei, raportează despre rezultatul misiunii, cu care comisiunea a fost însărcinată și anunit, că mai întăiu s'a pus însuși în contact cu comitele suprem pentru a ajunge la o înțelegere cu partidul guvernamental față de alegeri, în sensul concludului de ieri și comitele suprem a descoperit, că dacă Români nu sînt învoiți a candida din partea lor deputați naționali de partida guvernamentală, cel mai favorabil ofert, ce le poate face este, de a lăsa ca în două cercuri, a Josa-

șelului și Radnei, ei se poată candida naționali cu programa dela Sibiu, ca dreptul de candidare să-l exercieze gătorii din respectivele cercuri, iar comitetul central al partidei române că nu va face nici un fel de influență directă nici indirectă prin or și făcînd totodată angajament reciproc și făcînd totodată angajament reciproc gini pe candidatul român cu prog Sibiu fie cu ținută opozițională, fie g tală, dar în recompensa acestui serv se fie obligați a da voturile lor guvernamentali în toate celelalte cer rale din comitat.

Raportorul după aceasta spun siunea s'a pus în contact cu com partidei opoziționale moderate din cari au primit răspunsul, că ved b mîni întrînd în acțiune cu ei contra actual, și fără a se atinge de progr naționale române, ori a pretinde fin mînilor în partida lor, densusul vor reușirea candidaților români opoziț cercuri cu mijloace morale și legale a pretensiune, decât aceea, ca reciproc mîni să spriginească cu voturile lor opoziției maghiare în cercurile unde dat densusul.

În urmarea acestui raport oral desbateri mai lungi, M. B. Stanescu toarea propunere:

„Comitetul enunță drept atitudi alegerile de deputați dietali de acum activitate cu program opozițional în mului actual, avînd a sprigini moradați opozițiunii maghiare de ori-car acele cercuri, unde partidul național va pune candidații sei.“

Ioan Beleşiu face contra propm a intra pe lîngă susținerea program dela Sibiu în partidul guvernamental, aceasta și procedem la candidare.

Ear comitetul cu 11 voturi, două abțineri, primesce propunerea M. B. Stanescu.

În urma acestora nu ne rămă ne aduna toți sub unul și același s dărității naționale și a ne folosi de drept, dreptul de alegere, conform noastre grupăndune în cercurile Rad și Josasă pe lîngă candidații româ ear în celelalte cercuri pe lîngă can sițiunii moderate.

Candidații comitetului sînt: în sineului Mireea B. Stanescu, în Ioan Moldovan, ear în cercul Jos soana adusă în combinațiune neda primesc candidarea, subsemnații au siune cu Dr. Georgiu Popa.

Arad, 19/31 Maiu 1884.

Nicolau Philimon, M. B. Stanescu, lescu, Dr. Ioan Pap, Dr. Demeteriu Cămpian, Gregoriu Venter, Ioan Mol Truția, Aureliu Suciu. Vasile Man comitetului.

Invitare la alegeri.

Reproducem după guvernam lozsvári Közlöny“ în traducere rele amănunte privitoare la sca trecut în Cluj cu ocaziunea prim didatului partidei liberale:

Foița „Tribunei“.

Transilvania.

O descriere a țării și a oamenilor.*)

I.

Dela anul 1848, când națiunea română s'a afirmat ca națiune în câmpul libertății dela Blaj, Transilvania a devenit obiect de studiu etnografic, politic, social, economic și comercial.

Scriitori de toate limbile au vizitat și au scris despre această țară. Astfel Francezii De gerando și Paton, Englezii Paget și Charles Boner, dintre cari cel din urmă este la Români destul de cunoscut; apoi Germanii: Rath, Ratzel, Heinze, Lüher, Wattenbach și alții.

Admitem că toți au venit aici cu nobila intențiune de a studia țara și locuitorii ei, datinele, moravurile, portul, toate referințele politice, sociale și religioase, și ca toate acestea să le publice. Succesul însă le-a fost contrar, ceea ce este lucru firesc.

În o țară poliglotă, compusă din popoare cu limbi, datine, moravuri, deprinderi, și aspirațiuni diferite, este aproape imposibil a face studii etnografice serioase și basate pe adevăruri, dacă etnografii nu cunoască limbile acelor popoare, nu se mișcă singur prin masa poporului și nu se ostenește să studieze singur poporul, să vie în contact, să converseze cu densusul și să se informeze din graiul lui viu despre adevărata stare

a tuturor lucrurilor, cu un cuvînt să caute pulsul cel adevărat ce-i regulează cursul dezvoltării sale.

Despre toți scriitorii de până acum, câți au cercetat Transilvaniași au dat publicațiuni despre densa se scie, cumcă nu au putut coresponde intențiunilor lor si toate publicațiunile sînt pline de defecte, ba adese-ori de neadevăruri, și cu deosebire în ceea ce privesce poporul românesc. Aceasta provine:

1. Din cauză că n'au cunoscut limba românească, și prin urmare n'au putut să se informeze din adevărata fântână, să umble printre popor și să converseze cu densusul.

2. Nu și-au dat osteneala să pîtrundă în spiritul poporului, în proprietățile particulare ce caracterizează pre acest popor și în cunoascerea tuturor acelor elemente, cari constituiesc cea formă etnică, în care se presintă poporul românesc. N'au consultat apoi nici cărturărimea română, care ea singură poate servi cu cele mai bune date și informațiuni, ci din contră s'au lăsat captivați și rîu informați unii de Unguri, alții de Sași și alții si de Unguri și de Sași deodată și numai dela acestia și-au cules informațiuni, cari cu privire la poporul românesc n'au putut să fie date decât cu rea voință. De aci a urmat, că Români au fost studiați cu microscopul lipsit de oglinda reflectătoare, adecă, fără de lumină și cu cele mai uricioase colori.

Este cunoscut că pre Boner la anul 1863 l-au fost secuestrat magnații unguri în Cluj și după aceea Sașii în Sibiu. Urmarea a fost, că densusul a scris despre Români cumcă sînt un popor de hoți de cai și de tecianari.

Despre Wattenbach și alții, ne este destul de cunoscut cumcă n'au scăpat nici un minut din mâinile Sașilor. Altcum scriitorii nemți de-a rîndul urmăriau poate și alte scopuri, scopuri politice-pangermaniste. Încă pre la anii 1865 și 1866 scriea „Unsere Zeit“*) despre Români ardeleni cu colorile cele mai urite, și în urmă recomandă Austriei în numele germanismului, ca să-și estindă marginile până la gurile Dunărei (adecă să cuprindă România), căci numai atunci Dunărea va fi descatenată, va fi liberă și germană.

Wattenbach a spus în o prelegere publică în Heidelberg, mi se pare pre la anul 1869, cumcă poporul român din Transilvania este o adevărată bandă de tecianari și de hoți, încât însuși comitetul Asociațiunii transilvane s'a vădut silit a declara publice de calumniatoare și tendențioase toate acele aserțiuni.

Toți au scris așa după cum le-au șoptit la ureche, la unii Ungurii și alții Sașii.

Însuși Charles Bonner își recunoaște peccatul comis față de Români. În precuvîntarea dela ediția cărtii sale din limba germană mărturisese cumcă i-a scris un Transilvănean *neromân* de a fi fost față de Români foarte nejust, pentru care lucru — dice el — îi pare foarte rău.

La scrierile aceste atât de nedrepte și defaimătoare poporul românesc a suferit toate așteptînd să se facă mai multă lumină, să se culti-

veze mai multă iubire de adevăr și alți etnografi, alți oameni mai d obiectivi.

II.

Să pare că lumina a început să adevărul și dreptatea să învingă.

Cartea d. R. Bergner (comp împărțite în două-spre-dece capitule) început.

Are dreptate autorul susținînd, vîntare, cumcă este de mirat cum nici o carte nu a tractat despre descriindu-o în mod obiectiv și cu toate referințele sale.

În următoarele ne vom permitea dare de samă despre conținutul acest carea vom cita chiar pasage întregi de acele ce interesează și tractează pre Români.

În cap. I descrie intrarea sa în pre la pasul Rodnei în Transilvania mult fugitive satele din Valea Someș și locuințele și portul locuitorilor. F nare între portul săsesc și cel românesc a-i plăcē mai bine, cel din urmă fiind și mai plăcut. Trece apoi la Bist orașul și ținutul.

În cap. II citează pre Hellw afirmă că Sașii scad din ți în ți din lelor instituțiuni.

„Nici un neam german nu greșeli ca Sașii din Transilvania“ a veri, cruțarea preste măsură până la

*) Siebenbürgen. „Eine Darstellung des Landes und der Leute. Leipzig, U. Brucker 1884. v. R. Bergner.

*) „Unsere Zeit“, Deutsche Revue der Gegenwart. Brochhaus 1865 p. 508—509 și 1866 p. 540.

Înainte conductului au străbătut trei tră-
Spun, că în una a parcurs mai întâiu
au Bartha locul următor al doliului, în
trei ascultători de farmacie dela univer-
dintre cari pre Haupt Frigyes l-au vădut
dat semnal ca să se bată toba, ear în
trăsură străbătea înainte raportorul ȕia-
Ellenzék." După câva timp apucă înainte
primarului și a căpitanului suprem. Con-
a plecat. Înainte în o trăsură erau He-
Sándor, Bokros Elek, Sigmond
și Dr. Haller Károly. „Copii de
cei îngungiurau strigau: „să traiască
Gábor". Hegedüs Sándor ple-
se din trăsură le-a respuns și el cu „să
guverne!" Abia a întors trăsura spre vama din
stradei, petrii grele sburau în spre tră-
Pre Dr. Haller Károly l'a nimerit
ali nă, i-a rânit nasul, i-a crepat buza, și
avănera și nasul bărbatului încărunțit năbușa
e. Pre Sigmond Elek încă l'au nimerit
ulte petrii, lui Bokros Elek i-a crepat
o peatră, nu-și perdu însă prezența, ci
du-se înderēt a tras coperișul trăsorii, prin
face pe a mântuit viața celor ce ședeau în ea
deosebire viața lui Hegedüs Sándor,
ce mulțimea, ce a închis calea, mai virtos
madia și arunca ploia de petrii spre această
t, dar acum puteau sdrobi numai trăsura.

Câteva trăsuri, ce urmau celei dintăiu, au
tut dealungul stradei prin cel mai împăor
tor vifor de petrii. Biriși spătoși, calfe și
fie-care cu câte două-trei petrii din holēm-
cu petrii ascuțite de granit, băteau din ime-
apropiere pre cei ce ședeau în trăsuri; ur-
a fost, că din convoiul de trăsuri abia a
vre-un om nerănit, ma e mirare, că
petriile ascuțite de granit aruncate cu putere,
ag rămas nici un mort. Profesorului de uni-
el mte Dr. Finály Henric i-au sdrobot greu
ăbușindul sângele, un ochiu a profesoru-
sistent dela universitate Dr. Farkas
e în primejdie, așa de tare i-au sdrobot
ela ochiu; K. Biasini Domokos zace
na ranei ce a căpētato la un picior,
sitarului Almai Ferencc o peatră i-a
urechea; Tamási Péter a amețit în
loviturilor, ce a primit în pept; Berényi
f zace rânit la gură și față, Dr. Jenei
r e tăiat la gât de bucățile de sticlă din
le sdrobite cu petrii, lui Berényi Jó-
comerciant, i-au sdrobot nasul astfel, că
d sânge în măsură mare a fost transportat
al; Stein Márton, neguțator, era plin
ge în urma loviturilor dela falca inferioară;
rdi István, coloritor, i s'a sdrobot car-
bráhám Antal, vice-căpitan, (de par-
tâng) sângeră de loviturile cele multe;
stul Hatvani a amețit după mai multe
studentului de universitate Papp Sán-
au sdrobot cotul, Indali Péter, profesor

fatalul sistem de 2 copii, o datină urită,
npuținează poprațiuinea.
Despre ospitalitatea Sasului ȕice, cumcă în
i proprie unde nu prea aibi întrare, o
ază foarte rar, dar și atunci face o im-
e pedantă.... Oaspele se află față de
deuna îndatorat, precând Românul dă cu
ot ce are în casă și în pivniță. Laudă mai
pre Sașii dela orașe ca oameni de cul-
e progres și de sciință.

cap. III vorbesce despre Năsēud, despre
II. reg. de margine, despre fonduri și scoale,
tērgul din Năsēud. Îi place mult portul
e femeilor de pre Someș. Trece preste
herla și Cluj. Aci arată cum sânt Un-
e extravaganți, cumcă din arte și sciințe
celele sânt îmbrățișate, care sânt produse
uri. Ei privesc cumcă toată sciința este
cu acela scop pre lume ca să preamărească
maghiar, apoi de câte ori este vorba de
atereselor unguresci, atunci și cei mai în-
ap învățați unguri devin cei mai parțiali și
ioși, căci imparțialitatea și obiectivitatea
ntru dēnsii mărimi necunoscute. Este în
depicantă descrierea csardașului unguresc.

recēnd pre la Blaj, vizitează pre marele
Timoteu Cipariu, carele se vede că
t o impresiune deosebită. Când întri
l pragul casei sale tăcute — scrie dēnsul
imți atins în mod deosebit, din figura ve-
lui bătrân te întimpină o suflare nobilă...
sa e frântă de bătrânețā, barba sa albă
a, poziția o amestecătură de bătrânețā și
utere motorie spirituală. Ochii privesc

de preparandie, a sosit acasă plin de sânge; Gaj-
zago Béla, student universitar, de asemenea a
fost rânit greu; secretarului senatului directoral
rom. cat. Filker Elek i-au sdrobot un cot, uni-
versitarul Deák Albert lovit a cădūt în tră-
sură; avocatul Dr. Akoncz József sângeră,
lui Schlauch Albert i-au rânit vr'o patru degete.

Vătēmări și lovituri oarbe au mai suferit
Varga Daniel, Szwacsina Géza, Rieger
Imre, Rettegi Miklós, Dobál Antal, Stein
Gábor, Bíró János, Maetz Frigys, Frits
Albert, Dorgó Albert, Frits Albert tinērul,
Schilling Kálmán, Schopf Gyula, Cseh
Lajos, Gajzago Manó (din partida stângă),
Cornelli János la genunchiu, universitarul
Prém Lajos la picior, Orbán Géza la umēr,
și în spate, Szász Károly la picior și în spate,
Kele Izrael a fost rânit greu la cap; Prém
Lajos student universitar la picior, redactorul
acestei foaie („Kol. Közl.") la braț și la picior,
Sándor Jozsef colaboratorul nostru (a lui
„K. K.") la braț. Afară de acestia au fost ră-
niți încă o mulțime, au lovit și pre o doamnă
din o trăsură, au spart ferestrele la câte-va tră-
suri, le-au stricat marginile și multe trăsuri goale
au fost sdrobite de tot, mai mulți cai bătuti cu
petrii erau să se prăvală, pre alții abia i-au ținut
ca să nu apuce fuga în furie. La priveliștea
acestei bătăi cu petrii, mai multe doamne au
amețit, altele s'au mântuit prin casele din apro-
piere, multe au cercat scăparea sub vii apucēnd
prin grădini.

Cei cari țineau calea erau organizați bine,
și era îngriț ca sbiciul brutal să fină pre toată
linia. La unele puncte strigau: „aici vine el!"
când venia jertfa, pre care au fost pus ochii de
mai nainte. De altcum nu făceau distingere
între trăsuri, erau destui ca să poată svērlî în
toți, decăt că era câte unul, pre care îl destina-
seră să-l bată de moarte. Aproape de oraș unde
se desparte strada-mare în două ramure, era
pusă o ceată separată, care să primească din
față pre cei ce sosiau. I-au și primit. Mulți
au fost răniți și în față și în spate. Aceasta a
fost fapta eroică a partidei stânga în întâia ȕi
de Rusalii. Astfel au început să elupte înde-
pendența Ungariei și apoi strigă să trăiască patria.

Cutezanța dejositoare, după cum mărturi-
sesc sute de oameni, a fost organizată perfect și
în deplină consciință. Grămeșile de petrii erau
adunate de diminețā; au fost acoperite însă de
muieri cu vestmintele dinaintea publicului adunat.
În tot orașul se vorbea despre fapta ce se pre-
gătia. În sfârșit au și îndeplinit'o în mod brav.

Vē mulțumim vouē Ugron Gábor și
Bartha Miklos, bravii nostri deputați! A fost
causă pentru-ca să vē alegem înainte de aceasta
cu 3 ani. Aceasta vē e darea de seamă asupra
lucrărilor voastre din decursul alor trei ani. Tra-
geți-vē acum seamă cu consciința voastră proprie!"

Poftim, oameni buni, alegeți!

serios și ager. Dēnsul te poartă prin împēriașia
șā, ce seamănă cu o mare bibliotecă. Preste
tot locul dulapuri vechi, ce se află pline de cărți
scientifice latine, eline și franceze, ear pe
masă și pre jos, se află grupate grămeșii uriașe
de cărți ebraice, eline, arabice, turcesci
și persice. Acest bătrân dominează toate aceste
limbi și în jurul lui s'a format odinioară scoala
Blăjană. Din capul lui a eșit mai întâiu idea
cumcă Românii trebuie să-și iee de model în des-
voltarea lor spirituală pre clasicii latini, el a în-
locuit în scrierea română literile cirilice cu cele
latine. Dela 1842 este canonic; la 1848 a fost
membru în comitetul național; la 1860 membru
în senatul imperial; la 1867 președinte la Aca-
demia de sciință din Bucuresci. Însē toate acestea
nu l'au putut reține dela seriosul lui studiu și
de a-și sacrifica viața pre altarul sciinții.... În
celelalte odăi asemenea se află opere de sciințe
precum și prețioase manuscrise, numai în un
exemplar, împodobite cu inițiale frumoase, ce nu
se mai pot nici înlocui, nici resplăti. Cătă bo-
găție de sciință, cătă sumă de laboare nu e con-
centrată aici?! În odaia sa de studiu, simplă și
fără podoabe ca a unui filosof, se află scriitori
români, germâni, italieni, francesi, spanioli,
englezesci și unguresci bine ordinați, toți cetiți,
toți cunoscuți. Și aceste sânt numai
o mică parte din biblioteca sa. Douē odăi dela
altă casă să află cu alte opuri, ear o parte și
mai însemnată se află înmormētātă dela 1848/9
la fundul Tērnavelor....

(Va urma).

CRONICĂ.

Convocare. Adunarea generală a
despărțēmētului VIII (Alba-Iulia) al
Asociațiuinei transilvane pentru
literatura română și cultura po-
porului român, se convoacă prin
aceasta în comuna Sântimbru pe 6 Iulie
1884 st. n.

Din ședința subcomitetului VIII al
Asociațiuinei transilvane pentru literatura
română și cultura poporului român ținută
în Alba-Iulia la 11 Maiu 1884 st. n.
Ioan Pipoș, director.

Reuniunea română de cântări
din Sibiiu arangează mâne, Mercuri
în 4 Iunie st. n., o excursiune în Dum-
brava Sibiiului. Plecarea va fi la 2 oare
d. prânđ. În pădure se va și danța.
Tot mâne, Mercuri, va avē loc și maia-
lul scoalei române de fetițe din
loc. Plecarea la 7 oare diminețā.

Colonelul Schina, fost ajutor
al Regelui României și comandant al pieței,
a încetat ieri din viață după o lungă boală.

Colonelul I. Alexandri, fratele
poetului V. Alexandri și fost aginte al
țērii la Paris, a încetat din viață. —

VARIETAȚI.

(În Viena) s'a născut în 30 Maiu n.
o copilă fără gură. Îndată după ce a
născut, a observat mama că nounăscuta
n'are gură. Asistentul de policlinică Dr.
Jung în locul unde are să fie gura, a
găurit obrazul cu un „troicart". Îndată
după operațiuinea aceasta a început copila
să țipe drept dovadă, că operația a succes.
A doua ȕi băiața sugea cu gura artificioasă
formată prin operațiuinea.

(Teatru de fer.) La Londra s'a
format o companie, care și propune a
construi un teatru de fer, după un plan
cu totul nou și conform unui model, pe
care dēnsa l'a întocmit.

În acest teatru, totul fără excepțiuinea,
va fi de fer. Afară de aceasta, cortina,
decorurile etc., vor fi mișcate prin ajutorul
unor aparate idraulice, așa în cât serviciul
nu va cere decăt a șeasa parte aproape
din personalul ordinar; un alt folos al
sistemei consistă în repediciunea surprin-
dētoare, cu care se pot opera diferitele
schimbări de scenă.

Parchetul scenei este împărțit într'un
oare-care număr de secțiuni drept unghi-
lare, cari vor fi și dēnsule suportate de
nise aparate idraulice, așa în cât vor
rēmânē independente unele de altele și
vor pute fi ridicate seau coborite în ace-
lași timp, și li se va pute da apoi ori-ce
inclinațiuinea.

Cu acest mod se vor pute realiza
efecte cu totul nouē, fără multă grămădire
de material și în chipul cel mai lesnicios
și mai iute. De exemplu, parchetul se va
pute transforma într'un munte sau într'o
vale, după voință.

Mai nou dela conferență.

După discursul d-lui Babeș au mai
vorbit d-nii: Dr. Păcurar, făcēnd o pro-
punere motivată privitoare la autonomia Tran-
silvaniei, Lenger, propunēnd să se treacă
peste propunerea d-lui Păcurar la or-
dinea ȕilei, Dr. Aurel Mureșianu vor-
bind în sensul proiectului de rezoluțiuinea și
Diamandi Manole propunēnd să se pri-
mească proiectul de rezoluțiuinea cu unani-
mitate, ceea ce se și primese. În fine adu-
narea primesce o a doua rezoluțiuinea privitoare
la activitatea fostului comitet, exprimându-se
acestui mulțumita conferenței. Procedēndu-se
la compunerea noului comitet se aleg urmă-
torii domni: G. Barițiu, P. Cosma, Ios.
St. Șuluț, N. Cristea, Vis. Roman,
A. Trombițaș, I. Popescu, profesor,
V. Babeș, Dr. I. Raț, Iul. Coroianu,
C. Brediceanu și G. Pop de Basesci.
Ședința s'a ridicat la oarele 2 1/2.

Bibliografie.

Biserica și scoala, foaie bisericească, sco-
lastică, literară și economică. — Arad 20 Maiu
(1 Iunie) 1884. — Anul VIII. Nr. 21. Sumar:
Sinodul eparchial al Aradului. — Apărători aucto-
ritizați de consistor. — Epistolele parochului
bătrân. — Preoții din tractul Sibiiului cu refe-
rință la modul de împărțire a ajutorului de stat
— au făcut următoarea declarațiuinea . . . . —
Diverse. — Concurse.

Posta ultimă.

Doroșma, 2 Iunie n. Cu prile-
giul cuvēntării de candidare a lui Enyedi
s'a provocat din partea partizanilor lui
Szirak o *bătaie*, s'au întēplat răniri.
(Poftim, oameni buni, alegeți! Red. „Tri-
bunei".)

Cluj, 3 Iunie n. Din cauza tumul-
turilor de Duminecă esistă mare nemulțu-
mire cu deosebire pentru procederea
primarului și a prefectului poliției; de
aceea se va propune în adunarea generală
de mâne a municipiului vot de blam, even-
tual suspendarea. În timpul nopții patrulē
militare au cutreerat orașul. Liniștea pe
strade n'a fost turburată. Astăȕi s'a în-
ceput instrucțiuinea din partea tribunalului
cu turburătorii arestați.

Cair, 3. Iunie. n. Guvernatorul din
Dongola desminte capitularea Berberului.
Din contra guvernatorul a respins pe in-
surgenți. De asemenea este neîntemeiată
scirea despre capitularea Chartumului. Pro-
vincia este dela Dongola până la Mera-
weeh pacificată.

LOTERIE

tragerea din 31 Maiu st. n.

Timișoara: 39 26 28 43 57
Viena: 79 42 70 38 18

Bursa de Viena.

din 31 Maiu st. n. 1884.

Rentă de aur ung. 6%	122.65
" " " 4%	91.90
" " hârtie " 5%	88.65
Împrumutul căilor ferate ung.	142.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	96.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	102.60
Bonuri rurale ung.	101.75
" " " cu cl. de sortare	101.50
" " " bănățene-timișene	101.—
" " " cu cl. de sortare	100.50
" " transilvane	101.25
" " croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.25
Împrumut cu premiu ung.	116.25
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin.	115.25
Rentă de hârtie austriacă	80.65
" " argint austriacă	81.20
" " aur austriacă	102.—
Losurile austr. din 1860	135.—
Acțiunile băncei austro-ungare	861.—
" " de credit ung.	309.—
" " " austr.	308.—
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.74
Napoleon-d'ori	9.68
Mărci 100 imp. germâne	59.75
Londra 10 Livres sterlinge	122.35

Bursa de Budapesta.

din 31 Maiu st. n. 1884.

Rentă de aur ung. 6%	122.65
" " " 4%	91.90
" " hârtie " 5%	88.65
Împrumutul căilor ferate ung.	142.40
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (1-a emisiune)	96.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (2-a emisiune)	119.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ost ung. (3-a emisiune)	102.60
Bonuri rurale ung.	101.75
" " " cu cl. de sortare	101.50
" " " bănățene-timișene	100.75
" " " cu cl. de sortare	100.50
" " transilvane	100.50
" " croato-slavone	100.—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	98.25
Împrumut cu premiu ung.	115.50
Losuri pentru regularea Tisei și Segedin.	115.40
Rentă de hârtie austriacă	80.60
" " argint austriacă	81.35
" " aur austriacă	102.—
Losurile austr. din 1860	135.25
Acțiunile băncei austro-ungare	862.—
" " de credit ung.	308.75
" " " austr.	307.70
Scrișuri fonciari a le institutului de cred. și ec. „Albina"	101.70
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.75
Napoleon-d'ori	9.71
Mărci 100 imp. germâne	59.75
Londra 10 Livres sterlinge	122.25

Director și redactor responsabil **Ioan Slavici.**

Banca generală de asigurare
„TRANSILVANIA”
 în Sibiu,

≡ fundată în a. 1868 ≡

asigurează pe lângă condițiunile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și esplosiune clădirilor, mărfuri, produse de câmp, mobilii etc.
- b) pe viața omului în toate combinațiunile, precum de capitaluri pe cazul morții și pentru terminări zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe viață
în a. 1869—1880 fl. 362,354.67	în a. 1869—1880 fl. 247,7
în a. 1881 „ 64,802.82	în a. 1881 „ 35,1
în a. 1882 „ 54,792.92	în a. 1882 „ 32,3
în a. 1883 „ 34.761.25	în a. 1883 „ 32,8
Suma fl. 516,711.66	Suma fl. 348,1

fl. **864,856.67** cr.

Conform bilanțului pentru 1883 fondurile de rezervă și garanție se
fl. 536,865.21 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Institutul tipografic
 din Sibiu

execută tot felul de lucrări tipografice și în deosebi tipărește cărți de tot felul de căsătorie, anunțuri funebre, placate, bilete de vizită, conturi și blanchete.

Prețurile moderate.

Deasemenea Institutul primește în editură cărți școlare și literare, menite să răspândească în popor, precum sunt povești, snoave, poezii, istorioare morale, descrieri de obiceiuri și datini, și rice ori biografii scrise în stil popular și alte deasemene.

Condițiunile editurii urmează să fi stabilite prin bună învoială și direcția Institutului.

IOAN LURZ

Sibiu, Strada Cismădiei Nr. 12.

recomandă bogatul său deposit de

albituri pentru bărbați și femei,

numai cvalități bune și cu prețuri de tot moderate, precum și un mare asortiment batiste de olandă

atât albe, cât și colorate, garnitură la serviciul de cafea pentru 6 și 12 persoane, o mare alegere albituri de masă de in pentru 6—12—18 ori 24 persoane, precum și veritabilă pândă de cânepă în deosebite lățimi, pentru albituri de pat și cămăși, stoffe de saltele, șifoane, Oxford, și altele, albe și colorate, cu deosebite deseneuri, în sfârșit căpițe și hănițe pentru copii a 1—5 fl. garnitura.

PENTRU SESONUL DE VARĂ

un mare asortiment de ciorapi albi ori colorați precum și de mănuși de ață pentru dame, domni și copii.

Comandele pentru trusouri de mirese se execută cu gust și se garantează cel mai bun și mai frumos lucru în cusături de mașină.

2 (13)

Marea hală de bere.

Subsemnatul am onoarea a face cunoscut on. Public, că începând cu **3 Iunie** n. a. c. am închiriat sub raporturi tare favoritoare

hală de bere din palatul Habermann
 în piața Hermann.

Atât localul din lăuntru cât și parcul l-am arangiat cât mai confortabil, necruțând spese pentru a corespunde tuturor dorințelor.

Invit deci la cercetare cât mai numeroasă.

Bere escelentă, vinuri de masă și de desert precum și bucate gustuoase, se pot căpăta cu prețuri moderate. Se garantează serviciu prompt.

39 (3-3)

T. Hubinek, Restaurator.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copșa mică—Sibiu				
Tren de persoane		Tren omnibus	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren accelerat		Tren de persoane	Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren omnibus	Tren de persoane		Tren omnibus	Tren de persoane		Tren omnibus	Tren de persoane		Tren omnibus			
Viena	8.25	8.35	3.30	8.00	București	7.15	—	—	—	Viena	8.25	8.35	Teiuș	2.39	9.50	8.20	Copșa mică	11.10	2.30	—	—			
Budapesta	8.00	6.55	9.45	2.47	Predeal	1.09	—	—	9.50	Budapesta	8.00	6.55	Alba-Iulia	3.40	10.42	9.10	Șeica mare	11.40	2.30	—	—			
Szolnok	11.24	10.55	12.18	6.36	Timiș	1.33	—	—	10.15	Szolnok	11.14	12.28	Vințul de jos	4.04	11.09	—	Loamnaș	12.23	3.30	—	—			
P. Ladány	2.01	2.04	1.59	10.09	Brașov	2.06	—	—	10.50	Arad	3.35	5.30	Șibot	4.35	11.43	—	Ocna	12.57	4.40	—	—			
Oradia mare	4.11	5.13	3.20	—	Feldioară	2.16	6.30	5.45	—	Glogovaț	4.00	6.20	Oreștie	5.02	12.13	—	Sibiu	1.20	4.40	—	—			
Varad-Velenceze	4.21	9.37	3.25	—	Apatia	2.44	7.09	6.28	—	Györök	4.16	6.39	Simeria (Piski)	5.44	1.22	—	Sibiu—Copșa mică	—	—	—	—			
Fugyi-Vásárhely	4.29	9.45	—	—	Agostonfalva	3.03	7.41	7.07	—	Pauliș	4.47	7.19	Deva	6.05	1.48	—	Sibiu	8.10	11.10	—	—			
Mező-Telegd	4.40	9.59	—	—	Homorod	3.18	8.09	7.42	—	Radna-Lipova	5.02	7.39	Branicica	6.34	2.21	—	Ocna	8.35	11.10	—	—			
Rév	5.02	10.28	3.56	—	Hașfaleu	3.51	8.53	8.51	—	Conop	5.25	8.11	Ilia	7.01	2.54	—	Loamnaș	9.13	12.10	—	—			
Bratca	5.46	11.41	4.31	—	Sighișoară	4.51	10.18	10.52	—	Bérvova	5.57	8.49	Gurasada	7.15	3.09	—	Șeica mare	9.43	12.10	—	—			
Bucia	6.09	12.15	—	—	Elisabetopole	5.11	10.55	11.56	—	Soborșin	6.18	9.18	Zam	7.49	3.48	—	Copșa mică	10.08	—	—	—			
Ciucia	6.27	12.48	—	—	Mediaș	5.39	11.36	12.43	—	Zam	7.11	10.27	Soborșin	8.32	4.37	—	Cucerdea—Oșorhei	—	—	—	—			
Huedin	6.52	1.48	5.28	—	Copșa mică	6.00	12.11	1.23	—	Gurasada	7.48	11.18	Bérvova	9.19	5.30	—	Cucerdea	9.36	6.10	—	—			
Stana	7.32	3.21	6.01	—	Micăsăsa	6.29	12.35	2.07	—	Ilia	8.22	11.57	Conop	9.40	5.58	—	Cheța	10.07	6.10	—	—			
Aghiriș	7.51	3.54	—	—	Blaj	—	12.54	2.27	—	Branicica	8.40	12.27	Radna-Lipova	10.16	6.38	8.24	Ludoș	10.29	7.10	—	—			
Ghirbău	8.12	4.34	—	—	Crăciunel	7.02	1.29	3.06	—	Deva	9.02	12.57	Pauliș	10.32	6.56	8.41	M. Bogat	10.39	7.10	—	—			
Nedesșu	8.24	4.52	—	—	Teiuș	—	1.45	3.22	—	Simeria (Piski)	9.32	1.45	Györök	10.48	7.15	9.01	M. Bogat	10.39	7.10	—	—			
Cluj	8.38	5.11	—	—	Aiud	7.38	2.26	4.15	—	Oreștie	10.12	2.58	Glogovaț	11.17	7.48	9.30	M. Bogat	10.39	7.10	—	—			
Apahida	8.57	5.40	7.08	—	Vințul de sus	7.55	2.48	4.44	—	Șibot	10.47	3.46	Arad	12.32	8.05	9.45	Cipeu-Iernut	11.20	8.10	—	—			
Ghiriș	9.23	6.00	7.18	—	Uioară	—	3.12	5.10	—	Vințul de jos	11.14	4.20	Szolnok	12.00	8.45	6.10	Kereló-Sz.-Pál	11.35	8.10	—	—			
Cucerdea	9.50	6.29	—	—	Cucerdea	8.24	3.36	5.47	—	Alba-Iulia	11.46	5.06	Budapesta	4.00	2.10	7.27	Nireșteu	11.58	8.10	—	—			
Uioară	11.15	8.14	8.29	—	Apahida	8.48	4.10	6.38	—	Teiuș	12.21	6.15	Viena	7.44	6.40	—	Oșorhei	12.18	9.10	—	—			
Vințul de sus	12.04	9.49	8.53	—	Cluj	10.08	5.39	8.51	—	Simeria (Piski)—Petroșeni	12.53	7.00	Arad—Timișoară	6.20	—	—	Oșorhei	5.55	2.30	—	—			
Aiud	12.12	9.58	—	—	Nedeșdu	10.18	6.28	8.00	—	Arad	—	—	Arad	6.00	12.30	—	Nireșteu	6.18	2.40	—	—			
Teiuș	12.19	10.07	—	—	Ghirbău	—	6.54	8.34	—	Aradul nou	—	—	Aradul nou	6.26	12.54	—	Kereló-Sz.-Pál	6.40	3.30	—	—			
Crăciunel	12.45	10.42	9.17	—	Aghiriș	—	7.10	8.59	—	Németh-Ságh	—	—	Németh-Ságh	6.51	1.19	—	Cipeu-Iernut	7.04	3.30	—	—			
Blaj	1.15	11.32	9.40	—	Stana	—	7.25	9.35	—	Vinga	—	—	Vinga	7.28	1.50	—	Ludoș	7.50	4.30	—	—			
Micăsăsa	2.00	12.24	10.12	—	Huedin	—	7.49	10.16	—	Orezifalva	—	—	Orezifalva	7.49	2.12	—	Cheța	8.07	4.30	—	—			
Copșa mică	2.52	1.22	10.45	—	Ciucia	11.33	8.11	11.04	—	Mercuzifalva	—	—	Mercuzifalva	8.09	2.30	—	Cucerdea	8.36	5.00	—	—			
Mediaș	3.27	2.24	11.07	—	Bucia	12.06	8.52	12.17	—	Timișoară	—	—	Timișoară	8.58	3.15	—	Simeria (Piski)—Uni	—	—	—	—			
Elisabetopole	4.01	3.06	11.29	—	Bratca	—	9.11	12.47	—	Timișoară—Arad	—	—	Timișoară	—	—	—	Simeria (Piski)	2.30	—	—	—			
Sighișoară	4.50	4.17	12.15	—	Rév	—	9.29	1.21	—	Timișoară	—	—	Timișoară	12.25	5.00	—	Cerna	2.30	—	—	—			
Hașfaleu	5.08	4.51	12.30	—	Mező-Telegd	1.21	10.27	3.08	—	Uni	—	—	Uni	1.16	5.56	—	Uni	3.30	—	—	—			
Homorod	6.47	7.07	1.32	—	Fugyi-Vásárhely	—	10.46	3.39	—	Uni	—	—	Uni	1.34	6.16	—	Uni	4.40	—	—	—			
Agostonfalva	7.36	8.10	2.04	—	Várad-Velenceze	—	10.56	3.55	—	Uni	—	—	Uni	2.04	6.50	—	Uni	5.00	—	—	—			
Apatia	8.09	8.46	2.24	—	Oradia-mare	1.49	11.04	4.06	—	Uni	—	—	Uni	2.25	7.11	—	Uni	5.00	—	—	—			
Feldioară	8.41	9.20	2.44	—	P. Ladány	1.54	11.14	7.30	—	Uni	—	—	Uni	2.54	7.44	—	Uni	5.00	—	—	—			
Brașov	9.20	10.15	3.15	—	Szolnok	3.14	1.47	11.05	—	Uni	—	—	Uni	3.10	8.00	—	Uni	5.00	—	—	—			
Timiș	—	6.00	3.25	—	Budapesta	5.10	4.40	2.37	—	Uni	—	—	Uni	—	—	—	Uni	5.00	—	—	—			
Predeal	—	6.57	4.03	—	Viena	7.30	7.44	6.40	—	Uni	—	—	Uni	—	—	—	Uni	5.00	—	—	—			
București	—	7.32	4.28	—	—	—	—	—	—	Uni	—	—	Uni	—	—	—	Uni	5.00	—	—	—			
—	—	—	10.25	—	—	—	—	—	—	Uni	—	—	Uni	—	—	—	Uni	5.00	—	—	—			

Nota: Numerii încadrați cu linii groase însemnează oarele de noapțe.

Editura și tiparul Institutului tipografic în Sibiu, sub responsabilitatea lui Michail Gerula.